

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 22/2024-12

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Roberta Šorla (sudca spravodajca) a sudcov Petra Straku a Martina Vernarského v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] zastúpeného Mgr. Ondrejom Barnom, advokátom, Zámocká 529/34, Stropkov, proti rozsudkom Okresného súdu Michalovce č. k. 15P/182/2020-696 zo 7. septembra 2022 a Krajského súdu v Prešove sp. zn. 19CoP/19/2023 z 28. septembra 2023 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručенou ústavnému súdu 27. decembra 2023 domáha vyslovenia porušenia základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozhodnutiami všeobecných súdov o jeho vyživovacej povinnosti k jeho maloletej dcére.

II.

2. Rozsudkom okresného súdu z 30. júna 2020 bola schválená dohoda sťažovateľa a matky maloletej, ktorou bola maloletá zverená do starostlivosti matky a sťažovateľ bol zaviazaný prispievať na jej výživu čiastkou 150 eur mesačne. Návrhom z 26. októbra 2020 sa matka maloletej domáhala zmeny tejto rodičovskej dohody. O jej návrhu rozhodol okresný súd ústavnou sťažnosťou namietaným rozsudkom zo 7. septembra 2022 tak, že vyživovaciu povinnosť sťažovateľa od 26. októbra 2020 zvýšil na 550 eur mesačne. Odôvodnil to tým, že príjem sťažovateľa sa od posledného rozhodnutia zvýšil o 151,05 eur (z 3 246,66 na 3 397,01 švajčiarskych frankov) a nepovažoval za preukázané jeho tvrdenia o zhoršení jeho finančnej situácie, keďže v roku 2019 predal dom za 86 000 eur a v júli 2020 si kúpil auto za 25 800 eur.

3. Proti tomu podal sťažovateľ odvolanie, v ktorom namietol, že matka návrh na zvýšenie výživného podala po štyroch mesiacoch od schválenia rodičovskej dohody. Okrem toho považoval za nadhodnotené výdavky na maloletú a poukázal na to, že matke zanikla vyživovacia povinnosť k inému dieťaťu. Tvrdil, že matka pracuje vo svojej obchodnej spoločnosti ako zubárka, pričom tržby tejto spoločnosti sa zvýšili zo 146 693 eur v roku 2020 na 206 639 eur v roku 2021, a preto nebol dôvod na to, aby súd vychádzal z toho, že si matka z tejto spoločnosti vypláca mzdu iba 537,86 eur. Sťažovateľ zdôraznil, že vlastní len auto, vo Švajčiarsku pracuje ako robotník a mzda mu tam stačí len na zabezpečenie základných potrieb.

4. Ústavnou sťažnosťou namietaným rozsudkom z 28. septembra 2023 krajský súd rozsudok okresného súdu potvrdil. Stotožnil sa s jeho skutkovými zisteniami a právnym posúdením, na ktoré odkázal. Okrem toho uviedol, že sťažovateľ nepreukázal, že by výživné 550 eur nemohol uhrádzať. Podľa krajského súdu každý rodič má primárne zabezpečiť výživu svojho dieťaťa a až následne uspokojovať svoje potreby. Preto nie je dôvod skúmať výšku nákladov rodiča, ktorého výdavky slúžia ako dôkaz na stanovenie jeho životnej úrovne, no nie ako dôkaz, že rodič nemá dostatok peňazí na plnenie vyživovacej povinnosti. To, že sťažovateľ nemá stále zamestnanie, nemožno hodnotiť ako objektívnu neschopnosť plniť si vyživovaciu povinnosť. Ku skoršej súdom schválenej dohode krajský súd uviedol, že sťažovateľ sa má pritom, že sa o maloletú nijak nestará, podieľať na jej výžive, keďže maloletá je od poslednej úpravy výživného staršia, navštevuje druhý stupeň základnej školy a má zvýšené náklady na špeciálnu stravu.

III.

5. Podľa sťažovateľa sú obe rozhodnutia všeobecných súdov nezákonné najmä pre rozpor s § 78 ods. 1 zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o rodine“), keďže po štyroch mesiacoch od posledného rozhodnutia o výživnom nedošlo k takým zmenám jeho pomerov a pomerov maloletej, ktoré by odôvodňovali zvýšenie výživného o tak vysokú čiastku. Okrem toho namieta nedostatočnosť posúdenia majetkových pomerov seba a matky maloletej s ohľadom na právo dieťaťa podieľať sa na životnej úrovni rodičov. Tým bol podľa sťažovateľa porušený princíp právnej istoty a zásada prekážky rozhodnutej veci.

IV.

6. Z námietok sťažovateľa vyplýva, že rozhodnutiam všeobecných súdov na strane jednej vytyka nedostatočnosť zdôvodnenia záveru o tom, že boli dané dôvody na zvýšenie výživného, a na strane druhej to, že ich právny záver o zvýšení výživného je nesprávny pre rozpor s § 78 ods. 1 zákona o rodine, podľa ktorého dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Tieto námietky vo vzťahu k rozhodnutiu okresného súdu sťažovateľ použil už v odvolaní proti rozhodnutiu okresného súdu, o ktorom rozhodol krajský súd. O ochrane základných práv sťažovateľa vo veci porušenia jeho ústavných práv rozsudkom okresného súdu tak mal právomoc rozhodnúť krajský súd, čo podľa § 132 ods. 1 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) vylučuje právomoc ústavného súdu vo vzťahu k rozsudku okresného súdu. Preto bola ústavná sťažnosť v rozsahu proti rozsudku okresného súdu pre nedostatok právomoci podľa § 56 ods. 2 písm. a) zákona o ústavnom súde odmietnutá.

7. Čo sa týka nedostatočnosti odôvodnenia krajského súdu, treba uviesť, že podľa § 420 písm. f) Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“) dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Ustanovenie § 420 písm. f) CSP zakladá prípustnosť a zároveň dôvodnosť dovolania v tých prípadoch, v ktorých miera porušenia procesných práv strany nadobudla intenzitu porušenia jej práva na spravodlivý proces. Pod porušením práva na spravodlivý proces v zmysle tohto ustanovenia treba rozumieť aj právo na riadne odôvodnenie rozhodnutia (napr. uznesenie najvyššieho súdu sp. zn. 6Cdo/155/2017).

8. Čo sa týka nesprávneho právneho posúdenia okresným a krajským súdom zisteného skutkového stavu, treba uviesť, že podľa § 421 ods. 1 CSP dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu, b) ktorá v rozhodovacej praxi odvolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne. Podľa § 432 ods. 1 CSP dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci. Sťažovateľ v druhej časti svojej argumentácie namieta nesprávne právne posúdenie jeho veci, čo vyvodzuje z toho, že k zvýšeniu jeho vyživovacej povinnosti došlo v rozpore s § 78 ods. 1 zákona o rodine.

9. Či už nedostatočné odôvodnenie rozhodnutia krajského súdu alebo nesprávnosť jeho právneho posúdenia sťažovateľ mohol namietat' dovolaním, ktoré je podľa § 132 ods. 2 zákona o ústavnom súde právnym prostriedkom, ktorý mu priznáva zákon na ochranu jeho základných práv. Sťažovateľ využitie tohto právneho prostriedku v ústavnej sťažnosti netvrdí, a preto je jeho ústavná sťažnosť v rozsahu proti rozsudku krajského súdu neprípustná a ako taká bola podľa § 56 ods. 2 písm. d) zákona o ústavnom súde odmietnutá.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 11. januára 2023

Robert Šorl
predseda senátu